

SOCIALINĖS IR SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI IR MOKINIUI TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokymosi pagalbos teikimo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslas, uždavinius, principus, formas, gavėjus, teikėjus bei mokymosi pagalbos organizavimą.
2. Tikslas – padėti tėvams (globėjams, rūpintojams), kad būtų įgyvendinta vaiko ir mokinio teisė į mokslą, užtikrinti jo saugumą mokykloje: išsiaiškinti ir šalinti priežastis, dėl kurių vaikas ar mokinys negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti, sugrąžinti į mokyklą ją palikusius vaikus ir mokinius, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti vaikui ir mokiniui pasirinkti mokyklą pagal protines ir fizines galias ir joje adaptuotis.
3. Švietimo pagalbos uždaviniai:
 - 3.1. padėti vaikams ir mokiniams adaptuotis mokykloje, ugdomosi mokymosi aplinkoje;
 - 3.2. ugdyti vaikų ir mokinių gyvenimo įgūdžius bendradarbiaujant su vaiko ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagoginiais darbuotojais, socialiniais darbuotojais ir socialiniais partneriais, siekiančiais užtikrinti vaiko ir mokinio saugumą ir teisę į mokslą;
 - 3.3. tarpininkauti ir padėti šalinti priežastis, dėl kurių vaikai ir mokiniai negali dalyvauti privalomame švietime, lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;
 - 3.4. padėti sugrįžti į mokyklą jos nelankančius (ir) arba ugdomo(si) procese nedalyvaujančius vaikus ir mokinius, bendradarbiaujant su tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsakingomis institucijomis.
4. Pagalbos teikimo principai:
 - 4.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
 - 4.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems mokiniams, kuriems jos reikia;
 - 4.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;
 - 4.4. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais;
 - 4.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio ar šeimos poreikius;
 - 4.6. konfidencialumas – konfidenciali informacija neatskleidžiama be mokinio ir / ar jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kuriuos numato Lietuvos Respublikos įstatymai.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR BŪDAI

5. Švietimo pagalbos gavėjai - vaikai ir mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai), pedagogai.
6. Švietimo pagalbos teikėjai yra dalykų mokytojai, klasių vadovai, mokytojų padėjėjai, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, gimnazijos vadovai.
7. Švietimo pagalbos teikimo formos:
 - 7.1. individualus darbas su mokiniu;
 - 7.2. darbas su klase ar grupe;
 - 7.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą;
 - 7.4. darbas su gimnazijos bendruomene;
 - 7.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą;
 - 7.6. prevencinė veikla.
8. Švietimo pagalbos teikimo būdai:
 - 8.1. Vaikams ir mokiniams, kurie mokosi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, Pagalba teikiama tiesioginiu būdu;
 - 8.2. Mokiniams, kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, teikiama nuotoliniu ir tiesioginiu būdu;

- 8.3. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei laikotarpiu pagalba teikiama nuotoliniu būdu.
9. Pagalbos teikimas tiesioginiu būdu:
 - 9.1. ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiams, tiek mokymosi sunkumų turintiems mokiniams;
 - 9.2. konsultavimas, siekiant padėti mokytis, geriau pažinti save, išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant pasirinkti profesiją;
 - 9.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, ugdant gebėjimus priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, skatinti sveikos gyvensenos įgūdžius;

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

10. Švietimo pagalbą teikia:
 - 10.1. Dalykų mokytojai:
 - 10.1.1. išsiaiškina mokinių poreikius, polinkius, tikslus, interesus, gabumus;
 - 10.1.2. diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
 - 10.1.3. stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka įvykdyti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko reikalavimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.), informuoja klasės kuratorių ir mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);
 - 10.1.4. pritaiko dalykų bendrąsias programas specialiųjų ugdymo(si) poreikių mokinių ugdymui, atsižvelgdami į mokinio gebėjimus ir galias bei pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;
 - 10.1.5. teikia informaciją gimnazijos vaiko gerovės komisijai apie mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi rezultatus ir bendrųjų ugdymo programų pritaikymą;
 - 10.1.6. integruoja mokymosi pagalbą į ugdymo procesą, pritaiko mokymo(si) priemones, metodus, užduotis, vertinimą ir kt.;
 - 10.1.7. teikia individualią pagalbą per pamoką;
 - 10.1.8. teikia mokiniams trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas pagal sudarytą konsultacinių valandų tvarkaraštį;
 - 10.1.9. konsultuoja mokinius jiems susidarant individualų ugdymo(si) planą, renkantis brandos egzaminus;
 - 10.1.10. mokinių pasiekimus vertina pagal gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtintą Kulių gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą.
 - 10.2. Klasių vadovai:
 - 10.2.1. siekia pažinti auklėtinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus;
 - 10.2.2. rūpinasi auklėtinių sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;
 - 10.2.3. suteikia auklėtiniams reikiamą pagalbą pastebėję, kad jų atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
 - 10.2.4. bendradarbiauja dalykų mokytojais, vadovais, pagalbos mokiniui ir sveikatos priežiūros specialistais;
 - 10.2.5. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie iškylančias problemas;
 - 10.2.6. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, mokymosi, lankomumo ir kt. problemas;
 - 10.2.7. informuoja gimnazijos Vaiko gerovės komisijos pirmininką apie pagalbos mokiniui reikalingumą.
 - 10.3. Psichologas:
 - 10.3.1. stiprina mokinių psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą;
 - 10.3.2. skatina saugios ir palankios mokymuisi aplinkos kūrimą gimnazijoje;

- 10.3.3. bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais), klasių auklėtojais ir mokytojais, nustatydamas mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti;
- 10.3.4. konsultuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ugdymo(si) ir karjeros klausimais;
- 10.3.5. teikia pagalbą ištikus krizei;
- 10.3.6. gilina gimnazijos bendruomenės narių žinias apie mokinių problemas ir jų sprendimą.
- 10.4. Socialinis pedagogas:
 - 10.4.1. teikia socialinę pedagoginę pagalbą gimnazijoje, kai neužtenka klasės vadovo ar mokytojo kompetencijos;
 - 10.4.2. tarpininkauja ir padeda šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali dalyvauti privalomame švietime, lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;
 - 10.4.3. bendradarbiauja su klasių vadovais, kitais specialistais, gimnazijos vadovais sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų, ugdant mokinių socialinius įgūdžius;
 - 10.4.4. teikia pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant savo vaiką (padeda geriau suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);
 - 10.4.5. vykdo prevencinę veiklą siekiant užtikrinti mokiniui saugią ugdymosi aplinką, bei asmeninių, socialinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus;
 - 10.4.6. esant poreikiui suteikia informaciją mokiniams ir jų tėvams apie intervencines programas.
- 10.5. Specialusis pedagogas:
 - 10.5.1. vykdo pedagoginį mokinių vertinimą, mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygio jų atitikimo ugdymo programoms nustatymą, mokinių pažangos mokykloje vertinimą;
 - 10.5.2. teikia pagalbą specialiųjų poreikių mokiniams įsisavinant ugdymo turinį;
 - 10.5.3. teikia pagalbą mokytojams, pritaikant spec. poreikių mokinių mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, individualizuojant ir pritaikant bendrąsias programas;
 - 10.5.4. bendradarbiauja su mokytojais, specialiųjų poreikių mokinių tėvais, kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, mokyklą aptarnaujančios PPT specialistais.
- 10.6. Logopedas:
 - 10.6.1. tiria, vertina ir fiksuoja mokinių kalbos įgūdžius;
 - 10.6.2. teikia individualią pagalbą mokiniams atsižvelgiant į kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimus;
 - 10.6.3. teikia pagalbą mokiniams, turintiems kalbos, kalbėjimo sutrikimų, iš užsienio grįžusiems padeda adaptuotis klasėje, mokyklos bendruomenėje.
- 10.7. Mokytojo padėjėjas:
 - 10.7.1. mokytojo padėjėjas didina mokinio ugdymo veiksmingumą, kuris turi specialiųjų ugdymo poreikių;
 - 10.7.2. dirba su mokiniais ar (ir) mokinių grupe, turinčiais vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir dėl įgytų ar įgimtų sutrikimų negalinčiais savarankiškai dalyvauti ugdymo procese.
- 10.8. Gimnazijos Vaiko gerovės komisija:
 - 10.8.1. organizuoja ir koordinuoja saugios ir palankios vaiko ugdymui(si) aplinkos kūrimą, prevencinį darbą, mokymo(si) / ugdymo(si), švietimo ir kitos pagalbos teikimą mokiniams;
 - 10.8.2. inicijuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gavus tėvų sutikimą, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 11. Mokyklos vaiko gerovės komisija organizuoja ir koordinuoja švietimo pagalbos teikimą, saugios ir palankios mokinio ugdymui aplinkos kūrimą, švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius,

atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

12. Mokykla, atsižvelgdama į mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, užtikrina ugdymąsi pritaikytoje ugdymosi aplinkoje, reikiamos švietimo pagalbos teikimą, aprūpinimą specialiosiomis mokymo priemonėmis ir ugdymui skirtomis techninėmis pagalbos priemonėmis mokykloje.